

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

MINDENT A GYŐZELEMÉRT!

109. SZÁM

Moszkva ma éjjel bejelentette a békét

Éjjel 11 óra 45 perckor irták alá Németország feltétel nélküli fegyverletételét Berlinben

MOSZKVA, május 9. Középeurópai időszámítás szerint tegnap este 11 óra 45 perckor Berlinben a Vörös Hadsereg részéről Zsukov tábornagy, s a szövetséges hadseregek részéről Beddell Smith és De la Tour de Tassigny tábornokok jelenlétében a német hadsereg főparancsnokságának főnöke, von Keitel, aláírta a feltétel nélküli fegyverletelési egyezményt, amely a következő négy pontból áll:

1. A német főparancsnokság bejelenti a feltétel nélküli fegyverletételt.
2. Az összes német tábornokok és tisztek kötelesek a szovjet és a

szövetséges hadseregek parancsait teljesíteni.

3. A német hadsereg teljes felszerelését érintetlenül ki kell szolgáltatni a szovjet és szövetséges hadseregeknek.

4. Németország egész termelőgépezetét köteles érintetlenül a szovjet és a szövetséges hadseregek rendelkezésére bocsátani.

Május 9. az egész világ népeinek a békét jelenti s a világbéke ünnepnapja, melyet a Szovjetunió lakossága és minden szabadságot szerető nép megünnepel.

Ma általános munkaszünet a béke örömeire

Reggel 9 órakor kezdődik a szervezetek ünnepi felvonulása

KOLOZSVÁR, május 9. Kolozsváron ma éjjel az Egységfront-bizottság tanácskozást tartott s ennek alapján a mai napot, május 9-ét munkaszüneti nappá nyilvánította.

Reggel kilenc óra előtt minden üzem, gyár, szakszervezeti csoport és tömegszervezet tagjai gyülekezzenek a megadott gyülekezési helyen, ahonnan pont kilenc órakor a harangok zugása és a gyárak szifónainak bugása mellett felvonulnak a Szabadság-térre, tisztelgő menetben vonulva el a Vörös Hadsereg parancsnoksága és a szovjetkösök emlékműve előtt.

Délután a sporttelepen sportünnepség és a Hója-erdőben népiünnepély lesz.

Este fátylasmenet.

A lakosságot felhívjuk, lobogózza fel a házakat vörös és nemzeti színű zászlókkal, valamint a szövetséges nemzetek lobogóival.

Felhívás Kolozsvár lakosságához

Ezúton hívom fel a város lakosságát, hogy a mai napot, amely a világbékét és a Vörös Hadsereg, valamint a szövetséges hadseregek teljes diadalát jelenti, a lakosság ehhez méltóan ünnepelje meg. Kérem az összlakosságot, hogy őrizze meg teljes nyugalomát, mert minden kilengést, rendbontást vagy rendzavarást a legszigorúbban büntetnek.

A városi szovjetparancsnokság engedélyével máától kezdve megszűnik az elsötétítés.

TIMOFI rendőrfőnök,

Elfogták Szálasi

Seyss-Inquart és Mussert is a szövetségesek foglya

MOSZKVA, május 9. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda londoni értesülés alapján közli, hogy a szövetséges csapatok elfogták Szálasi Ferencet és Mussertet, a holland hitleristák vezérét.

A magyarság gyilkosa, Szálasi Ferenc, a gyalázatos németbérénc tehát előkerült. Nem tudott mestere és megbízója, Hitler Adolf példájára megszökni a felelősségrovonás elől. Szálasi Ferenc felelni fog a magyar nép és az egész világ demokratikus közvéleménye előtt azokért a szörnyű bűnökért, melyeket elkövetett. A végzős agyu vezér, akinek lelkiismeretét százezernyi magyar halála s a magyar városok és falvak pusztulása terheli, ott fog állani a magyar nép bírósága előtt s számot fog adni rettentő bűnei felő. Az árulóra lo fog s jutani a rabságból felszabadult magyar nép igazságos ítélete.

BASEL, május 9. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda londoni források alapján közölte, hogy kanadai csapatok elfogták Seyss-Inquart Arturt, Hollandia német főbiztosát. Seyss-Inquart volt az, aki Hitler parancsára Ausztria megrohanását előkészítette. Belügyi és belbiztonsági minisztere volt a Schuschnigg kormányának s közvetlenül a népszavazás előtt, amikor Ausztria népének döntenie kellett volna függetlensége felett, 1938 március 11-én „a rend fenntartása érdekében” segítséget kért Hitleről. Az ugrásra készen álló hitlerista csapatok elárastották Ausztriát s a meghódított Bécsbe bevonuló Hitler, osztrák birodalmi helytartóvá nevezte ki, hatalból árulásáért. 1940 májusában a megszállt Hollandia főbiztosa lett s ebben a minőségében irányítója volt a holland nép fölött gyakorolt náci terrornak.

A függőségben élő népeket a függetlenség útjára kell segíteni

mondotta Molotov Sanfranciskóban

SANFRANCISKÓ, május 9. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda jelenti: A sanfranciskói konferencián elhangzott azzal a javaslattal kapcsolatban, hogy a visszamaradt népek fölött gyámságot kell gyakorolni, Molotov külügyi

népbiatos a sajtóértöközleten ugy nyilatkozott, hogy első kötelességnek kell tekinteni, a függőségben élő népeket elősegítését abban, hogy a függetlenség útjára léphessenek. Ugyanezek Sanfranciskóból jelentik,

hogy Manujlszki, az ukrán szovjetkös-társaság kiküldöttét megválasztották a nemzetközi biztonsági szervezet kidolgozását előkészítő bizottság elnökévé.

Csehszlovákiában és Szászországban kedden még harcok tomboltak

MOSZKVA, május 9. (Rádió.) a szovjet tudósító iroda május 8-i hadijelentésében közli, hogy az I. fehérorosz arcvonal csapatai az Elba felé előnyomulva, több mint hétézer foglyot ejtettek és igen nagy zsákmányra tettek szert.

Ugyanakkor az I. ukrán arcvonal csapatai két napos harc után elfoglalták Drezdát, Szászország fővárosát és több más helységgel együtt Meissent, a német porcellánipar világhírű központját. Az arcvonal csapatai a német-csehszlovák határ térségében bírtak-

ba vették több más helységgel együtt Görlitz, Rudenberg, Lobau városokat.

A IV. ukrán arcvonal csapatai Csehszlovákia területén elfoglalták Olmütz városát, több más helységgel együtt.

A II. ukrán arcvonal csapatai

Csehszlovákiában Jaromerice és Znamim városokat, valamint Ausztria területén Hollabrunn és Stockerau helységeket foglalták el.

Quisling menekül

STOCKHOLM, május 9. (Rádió.)

Quisling, a németbérénc norvég kormány elnöke megkísérelte, hogy Svédországba meneküljön.

Quisling az európai fasizmus egyik vérmocsos figurája. Norvég hazáját elárulta. 1933-ban alakított fasizista szervezete, a „Nasjonal Samling” egyetlen választáson nem tudott mádatumhoz jutni. A norvégiai némettámadás előkészítésében Quisling és hívei igen nagy szerepet játszottak s a német megszállás ideje alatt miniszterelnök volt. Ilyen minőségben számtalan gaztettet követett el. norvég hazafiakat gyilkoltatott meg s minden igyekezte azt előznie, hogy hazáját minél jobban kiszolgáltathassa a hitleristáknak. Szomorú nevezetességgé hogy a németbérénc európai hitlerista vezetőket az ő nyomán nevezik quislingeknek.

Tito csapatai bevonultak Zágrábba

BELGRÁD, május 9. (Rádió.) Tito tábornagy főhadiszállásáról jelenti, hogy a jugoszláv nemzeti hadsereg csapatai kedden bevonultak Zágrábba, Horvátország fővárosába. A lakosság leirhatatlan örömmel ünnepel, zászlókat lengetve fogadta a nemzeti felszabadító hadsereg csapatait. Tito tábornagy kitételei, mint általában a jugoszláv hadseregnek is.

A romániai magyar nép sérelmeinek orvoslására még szorosabban összeforrt a Groza-kormány

KOLOZSVÁR, május 8. A Magyar Népi Szövetség kongresszusa — a romániai magyarság első szabad parlamentje — a világtörténelmi események gyors zajlása közepette is az általános érdeklődés homlokterében maradt s Kolozsvár újabb és újabb békehírekre áhító lakosságának jórésze mintegy jelképeként látván ebben a nagy népi találkozóban, csoportosan vonult fel a nagygyűlés befejezése után a vármegyei kiküldöttek értekezletére is, noha ezt nem a nagy nyilvánosság részére hívták össze.

A Diákház zeneterme ílmódon szűknek bizonyult, úgyhogy a beszámolókat hétfőn a délutáni órákban már a Szinkör nagyobb befogadó képességű helyiségében kellett folytatni. Valóban felemelő érzés töltötte el a szemlélőket, amikor ezen a békés májusi napon szemtanúi lehettek a népkaral gátlástalan megnyilatkozásának. A nagy népi tömegszervezet egy ségesen képviselte gazdasági, szociális és kulturális téren egyaránt a romá-

nai magyarság demokratikus törekvéseit.

Az elnöki asztalnál nem kiváltságos urak ültek s nem „megjelent előkelőségek”-hez szólottak, akik ásitóva várják a vérpezsdítő ünnepi bankettet, minden nagyobb „összejövetel” zsirboros csattanóját.

A harc, a munka, a gerinces helytállás emberei, fasiszta börtönökben szenvedett kézművesek, cím- és rangkorságtól soha meg nem fertőzhető értelmiségi dolgozók és egyszerű szavú, de feltűnően éleslátású más „kisemberek” szólottak — valóban a nép nevében ez alkalommal. Zsandárok, detektívek s más titkos ágensek sem lepték el az első és hátsó sorokat, hogy gyilkos-szemügre vegyék a vakmerő közbeszólókat.

Ha valahonnan a páholyból, vagy a karzatról elhangzott egy-egy kérdés vagy bírálat, akkor az előadó szíves választ adott s megerősítette vagy megcáfolta a bíráló szavait, aszerint, hogy helytálló volt-e vagy sem.

A néppel tárgyaltak a népért. Erre a demokratikus kormány adta meg a lehetőséget. Különösen a Szinkörben lezajlott értekezleten nyilatkozott meg a szólásszabadság szelleme. Sztalin marsall, Petőfi és Ady arcképei díszítették az előadói dobogót a szovjet, amerikai, angol, magyar és román zászlók között s ebben a világtájakra nyíló, egyetemes emberséget sugározó környezetben vetődtek fel rendre a romániai magyar nép nagy kérdései.

A beszámolókból felvázolt helyzetképeket összegezve megállapíthatjuk, hogy a magyar demokráta vezetői gondja azonos a román demokrátiáéval. A nép van kormányon, de még csak rövid ideje s a messzire kiható feladatoknak csak néhány szakaszát valósíthatta meg. Az elhangzott sérelmek tehát nem mint követelések, hanem mint megoldásra váró problémák sorakoztak be az óriási közös feladatkörbe.

Örömmel hallottuk, hogy a legnagyobb feladat, a tavaszi mezőgazda-

sági munkálatok elvégzése valamennyi vármegyében a legkiegelítőbb módon történt meg. A reakció sötét hónapjaiban kiméltlenül üldözött magyarság, noha még most sem ócsu fel egészen az elnyomatás alól, hihetetlen erőfeszítéssel vette ki részét az ország gazdasági életét újjáépítő munkából. A szervezkedés terén sűrűn mutatkoznak a kezdet nehézségei, de ezek nem elkeserítőek. Vigasztaló az a tudat, hogy minden haladó szellemű szervezet, de különösen a Kommunista Párt, erőteljesen támogatja a Magyar Népi Szövetség közjót szolgáló munkálkodását minden téren. A sok felmerült akadály mögött tehát igen széles távlatok nyílnak s Groza Péter kormányzása alatt Románia együttműködő népei egyre szabadabban haladhatnak tovább a demokratizálódás útján.

Ez a bizakodás jellemezte a megyei kiküldöttek beszámolóit és az értekezlet résztvevőinek a hangulatát.

Elhangzottak a megyei beszámolók a Magyar Népi Szövetség országos kongresszusán

A megyei kiküldöttek értekezletét Kurkó Gyárfás elnök nyitotta meg.

Alsó-Fehér vármegye központjának, Gyulafehérvárnak kiküldöttje, Megyery Lajos kelmefestő közölte, hogy a megye 19.000 magyarjából 5729 van beszervezve. A további szervezés munkája szoros összefüggésben van a román-magyar összefogás szélesebbkörű megteremtésével. Kiemelte a nagyenyedi Bethlen-kollégium és a gyulafehérvári Majláth-gimnázium újramegnyitásának örömdetes tényét, de azt is hangsúlyozta, hogy a tanárkérdés nehézségei még mindig nem oldódtak meg. Ezen a téren szükség van a sürgős intézkedésre.

Kövágó Mihály, Arad vármegye kiküldöttje: vázolt az azt a szörnyű kárt, amit a magyar fasiszta hadsereg rövid megszállása okozott Aradon és környékén a lelkekben is. Fokozott szervező munkára van szükség, hogy megértést teremtsenek és új mederbe tereljék a négy év alatt amugy is pusztító irányba haladt érzelmeiket. Aradon háromezer, a községekben tízezer szervezett tag igyekszik előbbrevinni a magyar ügyeket. Sürgősen szükség van a több hónapja munkaszolgálatra bevont magyarok leváltására. Igen nagy gondot fordít a női bizottság a napközi otthon fenntartására, mert a szegénysorsú gyermekek támogatását legfőbb feladatának tekinti.

Beszterce-Naszód vármegye kiküldöttje, Lukács Ignác géplakatos hosszasan foglalkozott az óradnai bányász-családok helyzetével és rámutatott egy legalább négyosztályos magyarnyelvű középiskola felállításának szükségességére az elmenekült hitlerista százok valamelyik intézetének a helyébe.

Ahol a román demokráta viszi a magyar zászlót

Bihar megye magyarságának a helyzetét Ambrus Péter ismertette. „Arcuál a falunak!” — ez volt a jelszó, mikor a régi MADOSZ-harcosok októberben megkezdtek a szervezkedést. Általános helyeslés közepette emelte ki, hogy a május elsejei ünnepségen a magyar lobogót román népviseletű férfi és a román lobogót magyar-ruhás lány vitte, mintegy a lelkek kibekülését jelképezve.

Brassó kiküldöttjének, Dávid Sándornak a fogolytáborokban szenvedettek érdekében kifejtett munkáról szóló beszámoló-részlete különösen megragadta a jelenlévők lelkét.

Bukarest magyarságának helyzetéről Csiky György asztalosmester szólott. A fővárosban élő 25—30.000 magyar problémáinak felvázolása után hosszantartó taps kísérette azt a bejelentését, hogy az állhalatos közbenjárás eredményeként rövidesen megnyílik a tigruszsiu láger kapuja is a reakciótól bebörtönzött magyarok előtt.

Csik székelysége nevében szólott Vargancsik Lajos géplakatos, amikor szilárd hangon kijelentette, hogy a havasok népe maga akarja irányítani saját sorsát. A megyei kiküldöttek mély meghatottsággal hallgatták meg azt a bejelentését, hogy a fasiszta német ejtőernyősök ellen indított harc során a szovjetkatonák oldalán négy székely ör hált hősi halált. Hangoztatta a továbbiakban, hogy a közbirtokossági jogrendszer megszüntetésével igazságos szociális elosztás valósul meg és az erdők nem lesznek többé rablógazdálkodás martalékai. Nagy taps fogadta azt a bejelentését, hogy

Ötvenezer háromszéki székely a Magyar Népi Szövetségben

Háromszék megye székely lakosságának nevében Szász Imre kisiparos adott részletes helyzetképet. A megye 142.000 lakosságából 93 százalék magyar. A MNSZ taglétszáma 48.600 fő és 97 községet szerveztek be. „Szabadság” címmel hetilap jelenik meg Sepsiszentgyörgyön, amely hathatósan támogatja a szövetség törekvéseit. A női csoport jelentős munkát fejt ki kulturális és jólékonysági téren s nagyban hozzájárult annak idején a fogolytáborban szenvedők helyzetének enyhítéséhez. Van már könyvtárak s még külön népkönyvtár létesítését tervezik. A földosztást naggyobbrészt végrehajtották. A vetőmagellátás nem volt kielégítő. A marhaállomány a fasiszták kivonulásával nagyon megesappant. Az egész megyében mindössze 16.425 darab maradt s ebből legutóbb negy-ezret kellett beszolgáltatni. Ezen a téren méltányos rendezést kér a megye földművelésére.

A közigazgatási kinevezések terén

Ha megnyílik a tigruszsiu láger kapuja, hatalmas lépéssel jut előbbre a magyar-román testvériség

— Az agrárreform megvalósítása során — mondotta — a mi magyar csángóink voltak azok, akik a legigazságosabban szellemben működtek közre a bizottságokban és földet osztottak a román testvéreknek. (Lel-

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

kes teps, éljenzés)

— A földet mégis bevetellük — mondotta a kiküldött hangos tetszésnyilvánítás közben — s nyolcvan százalékban megmunkálta az is, aki nem kapta, hanem akitől elvették. A földosztás adatai az éven felülvizsgálás alá kerülnek és bebizonyosodik, hogy sok gárdista elem vett részt a földosztó bizottságokban.

A megyei kiküldöttek hétfői beszámolóinak sorát Mezei Lajos zárta le, aki a Kolozs megyében elért eredményekről számolt be. Kiemelte, hogy a Magyar Népi Szövetség mai törzse már a felszabadulást előkészítő mozgalmakba is bekapcsolódott és a felszabadulás után ez az élcsapat a munkássággal együttműködve oroszlanrészt vállalt az újjáépítésben.

— Még fegyveres gárdisták garázdálkodtak a környéken, amikor a szövetség kiküldöttéi gyalog bejárták a községeket és mindenütt megszervezték a biztonságot jelentő faluőrsképeket. Hatalmas munkát végeztek a MNSz tagjai, különösen a kalotaszegiek a vasutépítésben. Kolozsvárt a hóstatiak a munkásság ellátásához járulnak hozzá dicséretreméltó eredménnyel. Hetvenkét községben működik intéző-bizottság és minden szórványfaluban van megbízottja a szövetségnek.

— Kolozsvárt — mondotta Mezei Lajos — csak hat-hétezer a tagok száma, mert a szövetségnek nem áll szándékában párt- és szakszervezeti munkájuktól elvonni a tömegeket. A demokratikus együttműködés azonban éppen olyan hasznos, mintha több tízezer tagot számlálna a szövetség.

— Elmondhatjuk — folytatta beszámolóját Mezei Lajos —, hogy a megyében, néhány újonnan visszatartott község még mindig siralmas helyzetét leszámítva, megvalósult a testvéri megértés az együttélő népek között. A felszabadulás óta 97 nagygyűlést rendeztünk a megyében s ezeknek eredménye nem volt hiábavaló.

260 eke a kolozsvári szovjetparancsnokság ajándéka

Nagy taps fogadta azt a bejelentést, hogy a szovjetparancsnokság 260 eke, 850 kapa és más gazdasági eszköz juttatásával járult hozzá a földművesek tavaszi mezőgazdasági munkálatainak a megsegítéséhez.

Elismeréssel szólott Mezei Lajos az ipari munkásságnak a földművesek számára nyújtott támogatásáról és a többi között a női csoport munkásságáról, amely különösen a Házterők Ólthonának a megteremtése körül szerzett érdemeket. Ebben az otthonban eddig 4000 sorsüldözött részesült teljes ellátásban és pénzbeli támogatásban a továbbutazáshoz, köztük nemcsak magyarok hanem szlovákok, szerbek, rutének és más menekültek is. A beszámoló a Haladó Ifjúságba tömörült ifjúsági csoport eredményes munkájának a vázolásával zárult.

Az első parlamenti nap minden beszámolójának és fonalként húzódtó végig az a határozott meggyőződés, hogy Románia magyar népe nem érzi egyedül magát s ebben a felfogásban sérelmeinek orvoslására egyetlen egy megoldást ismer: a még kitartóbb, még szorosabb, még bensőségesebb összefogást a sovinszla törekvések ellen küzdő Groza-kormányval!

A megyei kiküldöttek beszámoló-értekezlete kedden egész nap folytatódott.

Rádió alkatrészeket magas áron vesznek
Kálás-utca 2. Savoy kávéház mellett.
Rádió-szaküzlet

A lengyel kormányának biztos támasza van: a lengyel nép

— mondotta Molotov Sanfranciskóban

Most érkezett hozzánk a szovjet tudósító iroda kiadásában Molotov szovjet külügyi népbiztosnak a sanfranciskói konferencia teljes ülésén, április 30-án tartott beszéde. Az alábbiakban közöljük a beszéd lényeges részeit.

MOSZKVA, május 8. (TASS) Molotov külügyi népbiztos beszéde bevezető részében Argentínának a konferenciára való meghívásával foglalkozott. Megállapította, hogy Argentína különállása a háború alatt nyilvánvaló volt. Hivatkozott Roosevelt elnök 1944 október elsején és Cordell Hull akkori külügyminiszter 1943 szeptemberében elhangzott megállapításaira, akik leszögezték, hogy ez az ország a fasiszta propaganda amerikai központja. A továbbiakban kérte, hogy Argentína meghívását halasszák el néhány napig, amíg a konferencia résztvevői megvizsgálhatják, vajon valóban történtek-e változások Argentína bel- és külpolitikájában.

Ezután rátért a lengyel kérdésre.

— Gondoljanak arra — mondotta — mit jelentene, ha nagysietve, meggondolás nélkül meghívónk erre a konferenciára Argentínát, amelyik a háború folyamán a fasisztákat segítette, a mi ellenségeinket és nem hívónk meg Lengyelországot, a szövetséges országot? Ha meghívónk Argentínát, mely a háború folyamán közös ellenségünket segítette s nem hívónk meg az ideiglenes lengyel kormányt, amely a felszabadult Lengyelország területén működik s igen nagy tekintélynek örvend a lengyel lakosság körében — azt jelentené, hogy olyan utra léptünk, melynek igen kellemetlen befolyása lenne a konferencia tekintélyére. (Taps.)

— Senki sem tagadhatja — folytatta Molotov —, hogy a lengyel kormány demokratikus kormány. Ennek az ideiglenes lengyel kormánynak biztos támasza van a lengyel népben.

A továbbiakban Molotov külügyi népbiztos emlékeztetett a krimi konferencia határozataira, melyben a három szövetséges nagyhatalom elhatározta, hogy együttesen rendezze a

lengyel kérdést, széles demokratikus alapokon szervezve át a lengyel ideiglenes kormányt.

Leszögezte, hogy a három szövetséges nagyhatalomnak, nem pedig ennek a konferenciának a feladata a lengyel kérdés rendezése, azonban azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy egy ilyen nagyfontosságú nemzetközi tanácskozásról hiányzik a lengyel nép képviselője. Majd így folytatta:

— Lehetetlenség az, hogy ne adjunk helyet a lengyel nép, hős szövetségesünk képviselőjének, ugyanakkor pedig helyet kapjon a konferencián annak az Argentínának a képviselője, mely nem minket, hanem ellenségeinket segítette a háború folyamán.

— Ha elfeledjük Argentína bűneit, miért kell elfelednünk Lengyelország érdemeit is, miért kell elfelednünk a lengyel nép nagy érdemeit a közös ellenségünk elleni harcban? (Viharos, hosszantartó taps.)

Ezután Molotov külügyi népbiztos rátért India és a Fülöp-szigetek kérdésére, ezeket mondva:

— A konferencia részt vesz egy küldöttség India részéről. India azonban nem független ország. Mindnyájan tudjuk, hogy el fog jönni annak az ideje, amikor a független India is hallhatja szavát. (Taps.) Mégis elfogadtuk Nagybritannia álláspontját, hogy a jelenlegi feltételek mellett adjunk helyet Indiának jelenlegi tökéletlen formájában is. A Fülöp-szigetek részéről is megjelent egy küldöttség, holott a Fülöp-szigetek nem független állam. Mindnyájan tudjuk azonban, hogy el fog jönni annak az ideje, amikor hallani fogjuk a független filippinek szavát is. (Taps.)

A továbbiakban a külügyi népbiztos rámutatott arra, hogy a konferencián megjelent egynéhány kormánnyal a Szovjetunióknak nincsenek diplomáciai kapcsolatai. A Szovjetunióknak azonban az volt az álláspontja, hogy meg kíván egyezni a többi vendéglátó hatalommal s mindaddig a meghívásokat a négy vendéglátó ország, melynek egyenlő helyzete van, együttesen eszközölte.

— Ezt a szabályt nagyon igazságosnak itéljük s ennek az egyetegnnek szétbontása ellen vagyunk — mondotta Hapszber közepette.

— Hiszem, hogy értékelnünk kell egységesszünket, s igyekeznünk kell megtalálni a módokat, hogy megtaláljuk a lehetőséget arra, hogy minden új javaslatot figyelmesen és komolyan vizsgáljunk meg, ha ezt eddig valamelyikünk nem vizsgálta á alaposan.

Szervezkednek az írók

A Magyar Népi Szövetség országos kongresszusán már szervezetlen vesznek részt a romániai magyar írók is. Egyik részüket úgy ismeri a közösség, mint akik mindig is haladó szempontokat vallottak, másik részük most az utóbbi történelmi események kapcsán győződött meg róla, hogy írói feladatukat csak a néppel való szoros együttműködéssel valósíthatják meg. Előttek ide Kolozsvárra az ország minden részéből, hogy ne maradjanak ki ők se abból a szervezkedési munkából, amelynek eredményeképpen a romániai magyar nép már egy táborba tömörülve egységesen védi érdekeit, küzd, belső és külső ellenségei ellen, s fűzi össze az örök testvériség kézfogásával a vele együttélő román népet az egész magyar nemzettel, hogy ezáltal megalapozza a Dunamedence várvavárt békéjét.

A magyar nép

munkás- és földművesrétege már rég, a felszabadulás után azonnal megkezdte azt a közös román-magyar arcvonalat építő szervezkedési munkát, amelyben az írók csak most követik népüket.

Azok az írók, akik külön jártak, ráeszméltek most arra, hogy utjuk a jelen mérföldcsúszás változásai között találtak a tömegek útjával. Ritka az ilyen találkozás, talán az első, mintahogy ritka és első az a népszabadság, amelyet a Vörös Hadsereg készen hozott el a bilincseiben már-már megrokkant Dunavölgyébe. De megtörtént és ámulatuk zavarából fölcsudtak már az írók is. Így történt meg, hogy a szabadság új, másoktól kapott ösvényein szervezkedni kezdtek. Szövetségbe tömörülni. Harcos érdekvédelmi szervezetet alkotni a maguk számára.

Az elmúlt vasárnap gyűltek össze Kolozsvárt az ország minden részéből a magyar írók, hogy a napokban sorra kerülő alakuló közgyűléstük előkészítsék. Az eddigi tervek és javaslatok ismertetésével nem akarunk elébe vágni a közgyűlés megérlelt főbb határozatainak. Most csak egy dologról adunk hírt, arról, ami véglegesen

megfogalmazódott a közgyűlést megelőző írói értekezleten: Romániai Magyar Írók Szövetségébe tömörülnek az ország magyar írói.

Az írószövetségnek

ez a megfogalmazása jelentős cselekedet, mert ezzel az ország magyar írói levetették magukról a provinciális jellegű, amely kisebb-ségi sorsra kárhóztatná az Erdélyt is magába foglaló Románia magyar íróit. Jelentős cselekedet ez azért is, mert ezzel Románia magyar írói hitelt tettek, hogy együtt akarnak élni, közös arcvonalon akarnak harcolni a velük együtt élő román írókkal, népeik testvériségének teljes megvalósításáért az általános országos keretben. Ezért viseli a „romániai” jelzőt az az írói szövetség, amelyik magyar. Magyar mivolta pedig nagy feladatot hordoz magában. A hídverés feladatát Magyarország felé. Annak a hídnek a megalkotását, amely Magyarországot és Romániát örök testvériséggel fogja egymáshoz kötni. Nem eiszigetelő hát a „romániai” jelző, hiszen a „magyar” jelző hídverése messze-menő távlatokat nyit a jövőbe, amikor a világ összes magyar írói magába foglaló írói közösség határon felül és azoktól függetlenül fog kezdet nyújtani más nemzetek hasonlóképp gondolkozó íróival, hogy elől járjanak a népek testvériségének a megvalósításában.

Ne féltsé hát többé senki a lemaradástól, hátulkullogástól az írókat, mert ha látszólag most nem is, valójában most is, mint mindig, az élen állnak ők. Almaikban épül a jövővé éharcosok, a jövővé nemzedékek útja. Az igaz író a tökéletesedés embere, a haladás harcosa. S azért, ha valaki gyarlóbb multba visszahívó szavakat hallat, ez nehogy bárkit is tévedésbe ejtsen, mert annak semmi keresnivalója nincs az író-fogalom körében, mely a szabadság és tökéleteség szerelmében fogant.

Darvai Sándor

„Fides”
Schiesel Rikárd
könyvelési irodája

Király-u. 10., vállal könyvelési és adóügyi munkákat.

Figyelem!

Tört aranyar és ezüstöt napi áron vesz

HILF WÄLMÄN

Óra és ékszerész

KOLOZSVÁR, MÁTYÁS-UTCA 2. SZÁM

Figyelem!

Ficklen
Eatgabélos
Halász/6

A „Pali” büffé-söresarnok vasárnap nyitja meg

nyári kerthelyiségét, Kolozsvár legszebb sörkertjét!

Minden nap 5 Garden 3 hangverseny egész nap

Figyelem!!

Mátyás-u. 10

HIREK

Sztrájkot hirdet a debreceni egyetemi ifjúság

DEBRECEN, május 8. A debreceni ifjúság, miután az egyetemi tanács a diákok többszöri sürgetésére sem volt hajlandó eltüntetni az egyetem homlokzatáról gróf Tisza István, a „Kan-Báthori Erzsébet” nevét, elhatározta, hogy mindaddig nem hallgatja az egyetemi előadásokat, amíg az egyetem Tisza István nevét viseli, amíg a tanács végre nem hajítja a tanári kar gyökeres tisztogatását s el nem ismerik az egyetemi klinikák alkalmazottainak üzemi bizottságát.

Végül bizalmatlanságot jelentettek be a kultuszminiszter működése iránt, a klinikák előtt lévő Tisza-szobrot ledöntötték s ez irták talapzatára:

„Tisza István gróf, a német hódítók szolgája, a magyar nép és a nemzetiségek szarnoka. Pusztuljon még az emlékezete is!”

A hazatérő székelyek javára beérkezett újabb adományok: A Magyar Tannyelvű Állami Leánygimnázium növendékeitől és tanáraitól 2200,28, Esztergár Antaltól 50 és a „Bástya” szabók és rokonszámak szövetkezetétől 1000 pengő. Eddigi gyűjtésünk eredménye 1.564 pengő és 98 fillér.

Símó Gyula szombati előadását a Dákház zenetermében május 12 én délután fél öt orai kezdettel tarja meg „Munkás irodalom — munkás sajtó” címmel, a Józsa Béla Athenaeum előadásorozatában. Felhívjuk a közönség figyelmét a pontos megjelenésre.

A deportáltak javára gyűjtő személyek figyelmébe! A Népvédelmi Egyesület és a Demokratikus Zsidó Népközösség kéri mindazokat, akiknél gyűjtő-iv. pénz, vagy bármilyen más „Deportált-hét”-en gyűjtött dolgok vannak, hogy sürgősen számoljanak el vele.

Jordáky Lajos előadása a magánalkalmazottak szakszervezetében. Csütörtökön délután 5 óra kor Jordáky Lajos előadást tart a magánalkalmazottak szakszervezetében „A magánalkalmazottak feladatai a demokráciában” címmel.

Stricker Sarolta kisasszonyt kérem keressen fel azonnal. Biró, Szadecky utca 5. 7278

Cuhorbetegek figyelmébe! A városi tisztiorvosi hivatal értesíti az igényjogosultakat, hogy az insulín elosztása átmenetileg a Népvédelmi Egyesületben (Szabadság-tér 10) történik. Az insulín kiutalását továbbra is a tisztiorvosi hivatal végzi.

Szabászat tanfolyam. A kolozsvári férfiszabóiparosok szakosztálya május 13-ai kezdettel modern szabászat tanfolyamot kezd. Beiratkozások Fazakas János (Szentgyörgy-utca 8) és Weintraub József (Unió-utca 6) műhelyében. A tanfolyamon részt vehet minden szabómunkás és kisiparos. Tandíj 200 pengő.

Orvosi hír. Dr. Salamon Miklós belgyógyász szakorvos rendelését ismét megkezdte Kónis-utca 7 alatti Rendel. delután 3—5-ig.

Az ARLUS a tantestülethez. Az ARLUS tisztivelettel értesíti a középiskolai tantestület tagjait, hogy a pentekre hirdett meghívást közzétett akadályok miatt a jövő heten, csütörtök délután 5 órára halasztotta.

Jegyek a kongresszusi bálra. A Magyar Népi Szövetség országos kongresszusa vasárnap, május 13-án délután 4 órai kezdettel ballal egybekötött ifjúsági ünnepélyt rendez a Diákház összes helyiségeiben. A rendezvényre belépőjegy 19 pengő s illetve 500 lejcs urban a Farkas-utca székházban kapható.

A Városi Színház műsora
Május 9-én, szerdán este 6 órakor: Csárdáskirálynő.
Május 10-én, csütörtökön 6 órakor: A házbekérő és „Bajazzók” (a román együttes előadása)

Az új lakbértörvény

megszünteti a lakásokkal folyó üzérkedést

Egy évtől öt évig terjedő fogházbüntetéssel sújtják a visszaélőket

BUKAREST, május 8. Az igazságügyminiszter közléte az új lakbértörvényt. Amint már megírtuk, az új törvény hatályon kívül helyezte az április 6-án kelt diktatórikus rendelet törvényt. Az új törvény a már megkötött szóbeli vagy írásbeli lakbérszerződéseket 1946 április 23-ig meghosszabbítja. A fő- vagy albérlő a lakbérszerződés meghosszabbításának előnyét csak abban az esetben élvezheti, ha ténylegesen használja a lakást — ő személyesen, vagy család-

ja — s ha nincs ugyanabban a városban vagy faluban még egy lakása.

A bérlő elhalálozása esetén a jelen törvényben nyújtott előnyöket az elhunyt családtagjai élvezik. Azok, akik a törvényelőírta meghosszabbítás kedvezményével élnek, lakásukból elköltözködhetnek minden év augusztus 23-án vagy október 26-án azzal a feltétellel, hogy e szándékukról a tulajdonost legalább egy hónappal előzetesen értesítik.

A megfutamodottak részére nincs kedvezmény

A fentjelzett kedvezményben nem részesülhetnek azok a külföldi állampolgárok, akiknek állama a viszonyosság elvét nem tartja tiszteletben. Továbbá azok, akik 1944 augusztus 23 előtt önként elhagyták Románia területét és e törvény hatálybalépése előtt nem tértek vissza vagy azok, akik egyfolytában hét hónapnál hosszabb ideig

vagy megszakítással 9 hónapig távol voltak.

A törvényrendelet lakbéremelést is engedélyez, de gondoskodik arról is, hogy az új lakberek ne haladják túl a megengedett kereteket és véget vet a lakásokkal folyó üzérkedésnek. A lakbéremelés szempontjából a lakásokat két csoportba osztja.

A lakbéremelést szabályozzák

Az első csoportba tartoznak azok a lakások, amelyekre vonatkozólag a lakbérszerződést az 1944 október 26-ig érvényben lévő törvények hosszabbították meg. A második csoportba pedig azok a lakások tartoznak, amelyeknek lakbérét választott bíróság vagy szabad egyezkedéssel 1943 április 23 után állapították meg vagy ha külön törvény alapján az állam kötötte és azok, akiket az 1944. évi 641. számú törvény rendelkezése alapján kilakoltattak és új lakbérszerződést kötöttek. Az első csoportba tartozó lakásoknál, ha az évi lakbér nem haladja meg az ötvétezer lejt 20 százalékos, ha a kétszázézer lejt eléri 30 százalékos, kétszázézer lejt feletti évi béreknél pedig 40 százalékos emelést engedélyez. Üzlethelyiségeknél, ha az évi lakbér a kétszázézer lejt nem haladja meg 40 százalékos, ha a háromszázézer lejt eléri 60 százalékos, ha pedig a háromszázézer lejt túlhaladja 70 százalékos lehet a béremelés. Filmszínház és más látványossági terméknél, ha az évi bér az ötszázézer lejt nem haladja meg, 60 százalékos, ha pedig a kilencszázézer lejt eléri, 70 százalékkal lehet emelni a lakbéréket.

A második csoportba tartozó lakásoknál, ha az évi lakbér az ötvétezer lejt nem haladja meg, 10 százalékos, ha a kétszázézer lejt eléri, 15 százalékos, ha pedig a kétszázézer lejt túlhaladja, 20 százalékos emelést engedélyez az új törvényrendelet. Az e cso-

portba tartozó üzlethelyiségeknél, látványossági terméknél, mulatóhelyeknél, szállodáknál, gyáraknál és fürdőknél, ha az évi bér a százezer lejt nem haladja túl, 10 százalékkal, ha a kétszázézer lejt eléri, 15 százalékkal, ha pedig a kétszázézer lejt túlhaladja, 20 százalékkal emelhető a lakbér.

Az első csoportba tartozó épületeknél, ha a bérlő tárgya szálloda, gyár, fürdő és ha az évi lakbér a kilencszázézer lejt meghaladja és ha az évi bérét nem bírói uton állapították meg, az 1944 április 23-tól október 26-ig fizetett lakbér a kétszázézerre emelhető.

Nem lehet eltitkolni az albérlői szoba bérösszegét

Külön intézkedik a törvényrendelet az újonnan épített lakások bérléséről.

Butorozott vagy butorozatlan szobáknak a bérbeadását a rendelet törvény engedélyezi, még akkor is, ha az a lakbértörvény szerződés a főbérlő számára megtiltja. Butorozatlan albérlői szoba bérösszege nem haladhatja meg az albérlőbe adott szobának főbérlő által fizetett bérének kétszerezését. Butorozott albérlői szoba bérösszege nem haladhatja meg az albérlőbe adott butorozott szoba főbérlő részéről fizetett bérösszegnek a háromszorosát. Az albérlői szerződés megszűnik, ha a főbérlőt a jelen törvényben meghatározott esetekben kilakoltatják. Egyébként az albérlői szerző-

dés meghosszabbítása az albérlő személyi joga, amelyet a főbérlői szerződéstől függetlenül gyakorolhat. Butorozatlan szoba albérlője köteles az albérlő összegének egynegyedét, a butorozott szoba albérlője pedig a bérösszeg 15 százalékát egyenesen a tulajdonosnak fizetni. Az a főbérlő, aki eltitkolja az albérlői szoba tényleges bérösszegét, az egyéb törvényes büntetések mellett, elveszti az albérlőbe adáshoz való jogát.

A lakbért évnegyerenként lehet fizetni de állami tisztviselők, nyugdíjasok, hadiözvegyek, hadiárva, hadirokkantak, ezek özvegyei és szülei, hadifogyók és eltűntek, menekültek, valamint ezek kiskoru gyermekei a házbért havonként is fizethetik.

A kilakoltatás nem lehet önkényes

A lakás tulajdonosa abban az esetben, ha megfelelő lakást szerez, kérheti a bérlő kilakoltatását a saját tulajdonában lévő lakásból. A bíróság, ha a lakás elég nagy és osztható, elrendelhet részbeni kilakoltatást is. A kilakoltatást a jogerős bírói határozat keltétől számított egy hónap alatt lehet végrehajtani. A kilakoltatott bérlőnek jogában áll elfoglalni a kilakoltatást kérvényező volt lakását. Ha a bérlő romániai hadifogyó vagy háboruban eltűnt hozzátartozója, állami nyugdíjas és tisztviselő, közhivatal, kórház, gazdasági otthon, társadalmi intézmény, diplomácia és konzuli kar és külképviselet tagja, a fentjelzett háztulajdonosok csak az esetben lakoltathatják ki, ha a bérlőnek ugyanazon városban vagy faluban van egy megfelelő háztulajdona, amelyből ő is kilakoltathatja a bérlőket vagy ha az őt kilakoltató tulajdonos által felszabadított lakás neki megfelel.

A háztulajdonosok kötelesek a bérösszeget a jelen törvényben meghatározott összegre leszállítani és a bérlők által előzetesen fizetett többletet a bérlőknek 30 nap alatt visszafizetni.

Az új rendelet-törvény egy évtől öt évig terjedhető fogházzal és 30.000—1.000.000 lejig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja a törvény rendelkezései ellen vétőket.

Andrási Márton hazatért

KOLOZSVÁR, május 8. Hazatért Kolozsvárra Andrási Márton, a kolozsvári színház bajáró közönség első számú közkevece. Andrási Márton már első kolozsvári fellépése alkalmával egy csapásra meghódította a közönséget s azóta is, valahányszor fellépett, zsúfolásig megtelt a színház. A rendkívül népszerű művész most, hosszas viszontagságok után, hazakerült szűkebb hazájába s a színházzal folytatott tárgyalásai már olyan állapotban vannak, hogy remélhetőleg egész rövid időn belül ismét itt fogjuk látni a kolozsvári színpadon. Andrási Márton bár kisse megviselve a viszontagságoktól, de épen, egészségesen érkezett haza s most nagy örömmel várja első találkozását a közönséggel, mely bizonyára nagy ünneplésben fogja részesíteni kedvencét.

A kolozsvári színház számára igen nagy nyereség lesz Andrási Márton, aki nemcsak a könnyebb műfajban, de a drámában is kiváló művészi adottságokról tett tanúságot.

A Szovjetunió népei óriási lelkesedéssel jegyzik az új 25 milliárdos államkölcsonnt

MOSZKVA, május 8. A napokban bocsátották ki a Szovjetunióban a 25 milliárd új államkölcsonnról szóló felhívást. A beérkezett jelentések arról tanuskodnak, hogy a Szovjetunió népei óriási lelkesedéssel fogadták a felhívást és azonnal hozzákezdtek mindennél az országban az államkölcsonn jegyzéséhez.

Mindenfelé hatalmas tömeggyűléseket rendeznek, amelyeken a szónokok

megemlékeznek a Vörös Hadsereg dicsőségei győzteséről és vészolják az újjáépítésnek a feladatait, amelyek a jászta hordától elpusztított városok és falvak újjáépítésére irányulnak. A Szovjetunió dolgozói teljes támogatást nyújtanak az újjáépítés munkájában, hogy ismét megvalósuljon a békés, alkotó élet és országukat gazdaságilag a fejlődés legmagasabb fokára juttassák.

A magyar parasztság érdekvédelmi szervezetévé alakult át a feudális OMGE

BUDAPEST, május 8. A magyar feudalizmus fellegvárát, az OMGE-t átalakították a magyar parasztság érdekvédelmi szervezetévé. A nemrégiben lezajlott alakuló közgyűlést Kovács Imre, az ismert fabrikatató közíró és nemzetgyűlési képviselő nyitotta meg, ismertetője az OMGE helyett megalkotott Földművesek Országos Gazdasági Szövetsége célját. A szövetség legfőbb feladata, hogy a földreform során földhözjutott gaz-

daságokat megszervezze, ellássa felszereléssel és az új birtokosok gazdasági képzéséről gondoskodik. Kovács Imre indítványára ideiglenes vezetőséget választottak. Alelnök Somogyi Imre, a kertgazdálkodás közhímszert szakírója s igazgató Horváth Sándor lett. A végleges vezetőséget az egész ország bevonásával választják meg.

A FOGSz május elsején Cegléden zászlóbontó nagygyűlést tartott.

Mir donne-mi

kereskedelm
áruszállítást

Nagyvárad és Bukarest között vállal az

„EXPRESS”
szállítási vállalat.

Iroda: Horea-ut 34. Telep: Szent István-ut 33—35. Telefon: 474.

Mi történt a Maniu-gárdisták perének tárgyalásán?

BRASSÓ, május 8. Testvér-lapunk, a brassói NEPI EGYSEG „A román demokrácia becsületes állásfoglalása” címmel feltűnést keltő cikket közöl a haditörvényszék elé állított fasiszta tömeggyilkosok bűnperéről, bemutatván a demokráta DRUM NOU állásfoglalását is. A cikket teljes egészében jónak látjuk átvenni.

A Maniu-gárda pere borzalmas tükröképet tárt a világ elé arról, hogyan képzeli el a hitlerizmus a népek egymáshoz való viszonyát, milyen eljárást tart megengedhetőnek az együtt élő népekkel szemben. De egy pillanatra sem szabad elfelejtenünk, hogy ebben a tükröképben, noha történetesen román hitleristákról van szó, meg kell látnunk a magyar hitlerizmust is. Mert ez esetben ugyan román hitleristák álltak szemben békés és szegény magyar lakossággal, de nem kétes, hogy azok az embertelenségek és borzalmak, amelyeket magyar nyilasbanditák elkövettek románokkal és másokkal szemben, semmivel sem maradtak el a Maniu-gárda rémtettei mögött.

Utalunk a Magyar Népi Szövetség szilágymegyei szervezetének felhívására a szilágymegyei magyar fasiszta gyilkosokkal kapcsolatban. A vádlottak és a védelem, sőt megdöbbenő módon maga a vád képviselője is, aki inkább védte, mint támadta a vádlottakat, éppen erre akarta felépíteni a védekezést. Ezzel az ürüggyel merete kijelenteni az egyik vádlott, hogy „nem furdal minket a lelkiismeret”.

A korzikai „vendetta”, a vérboszszu gondolata ez. Ha ezen az uton menne tovább a két nép, végnélküli mézárulásba borulna Erdély.

A demokrácia azonban éles és határozott megkülönböztetést tesz a nép és a fasiszta-reakciós bünszövetkezet között! A magyar fasiszták rémtettei nem szolgálhatnak igazolásul a román fasiszták számára és fordítva.

A Maniu-gárda nem a magyar fasisztákon akart bosszút állani. Ha azt akarta volna, akkor csatlakozott volna a szovjet hadsereghez, a Tudor Vladimirescu-hadosztályhoz. Azokhoz akik csakugyan hősiessen harcoltak a német és magyar hitlerizmus ellen. Ezek az önkéntesek azonban a hadszíntér mögött követték el rémtetteiket és raboltak — végrehajtva mindazt, amit egy hitlerista tervez más népek ellen.

Románia és Magyarország ma egyaránt szovjetellenőrzés alatt van. Vajjon mi történnék a román és magyar néppel, ha a Szovjetszövetség felelőssé tenné a két népet azokért a felmérhetetlen gyalázatosságokért, amelyeket hitlerista vezetőik uszításának nyomán a békés szovjet nép ellen szovjetföldön elkövettek?

Hogy milyen következetes, becsületes és a magyar demokrácia számára is példamutató álláspontot foglal el ebben az ügyben és általában a román fasiszta kérdésében a román demokrácia, annak bizonyítására kivonatatosan közöljük brassói román lapjárunk, a DRUM NOU cikkének egyes részleteit.

„Az utóbbi napokban lefolyt tárgyalások — írja lapjárunk — nyilvánvalóvá tették az előttünk folyó bűnper lépkörét és a perbeli felek magatartását. Mind a védelem, mind maga a hadbiztos-ügyész, zavartkeltő módszerrel dolgozott, hogy ezzel a pert a sovinizmus irányába térítse és így az elkövetett bűntényekre és rablásokra fényt boruljon.

A hadbiztos-ügyész kezdetől fogva be akarta bizonyítani, hogy az „önkéntesek” zászlóaljuk valójában törvényesen jártak el, noha semmiféle hatósági felhatalmazással sem rendelkeztek. A hadbiztos-ügyész második tétele az volt, hogy a vádlottak cselekményeit nem lehet lopásnak minősíteni s ezért a minősítést csupán arazdaságra kívánja

Az állati állkapocsból készült sarlótól a mai gépkapáig

Évezredek mezőgazdasági tökéletesedését mutatja be a Bástyá-utcai kiállítás

KOLOZSVÁR, május 8. A Magyar Népi Szövetség Országos kongresszusa keretében érdekes kiállítás nyílt meg a Bástyá-utcai Erdélyi Nemzeti Múzeumban. Ez a kiállítás meggondolkoztató tanulságokkal szolgál.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület közgazdasági szakosztálya, az Erdélyi Múzeum Egyesület és az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület által együttesen rendezett mezőgazdasági munkatechnikai kiállítás hozzanémértők számára az első pillanatokban talán nem kelti fel az érdeklődést. Azonban a figyelmesebb szemlélő előtt a kiállított tárgyakban való alaposabb elmélyedés után az emberi feltaláló készség és a mezőgazdasági munka csodálatos fejlődése bontakozik ki.

Tisztában voltunk azzal, hogy a munkaeszközök az ősi idők óta kezdve rengeteget fejlődtek. Tudtuk azt is, hogy egy-egy munkaeszköz átalakulása sokszor történelmi változást idézett elő. Azonban így együtt még nem láttuk bemutatva a termelés

egyik legfontosabb ágának, a mezőgazdaságnak az eszközeit.

Váltóke — lából

A kiállítás anyagát három nagy csoportra lehet osztani: a történeti anyagra, a néprajzi anyagra és végül a mezőgazdaság legmodernebb eszközeire.

Bárhová tekintünk, szemléletes formában elének tárul a sokezer esztendő lassu fejlődés és a korunkban elő és ható ipari forradalom hatalmas különbsége.

A földművelés kezdő korszakában használt őskori faeke nagyjából megtartotta azokat a tulajdonságokat, amelyeket a néprajzi anyagban található faeken nagyjában napjainkig tapasztalhatunk. Az eke forradalmi fejlődése csak 100 év óta tart. Azelőtt ez a kezdetleges szerszám csak arra volt alkalmas, hogy valamiképpen felkaparja a földet. A föld megfordításának az igénye csak az utolsó száz évben foglalkoztatja a gazdákat és próbálnak is az eken olyan módosításokat létrehozni, amelyek ezt lehelővé teszik. A néprajzi anyag

egyik érdekessége az ugynevezett „székely váltóeke”. A hegyvidéken az ekek közül legjobban a váltóeke vált be s ezt próbálta utánozni a székely leleményesség, ennek mintájára készítve el faekéjét. A váltóeke a hegyvidékeken, ahol a traktor használata lehetetlen, a legkorszerűbb ekefajta és így a fejlettebb mezőgazdálkodás legfontosabb eszköze. Sajnos, hogy nincs eléggé elterjedve. Felhasználása maga után vonná a vetőgép és a kapálógép használatát is, s ezzel nemcsak a termelés fokozását, hanem a mezőgazdasági munka megkönnyítését is.

A cséphadarótól a traktoros cséplőgépig

A többi mezőgazdasági eszköz fejlődését szemlélve érdekes megállapításokat tehetünk. Az ásó, kapa és a sarló lényege évezredekkel ezelőtt is ugyanaz volt, mint ma. Formájában sem történt lényegesebb változás, csupán anyaga változott meg. A kiállítás bemutatja a sarló fejlődését az egyiptomi fáraók korában használt sarlótól napjainkig. Kezdetben fába szorított csiszolt kő, majd kiélesített állati állkapocs, később bronzból készült, míg végül felveszi a vassarló mai alakját.

A történelmi és néprajzi anyag eszközein át felrémlik előttünk a mezőgazdálkodásnak az a korszaka, amikor a parasztság legszörnyűbb elnyomatásban, a rabszolgaságban, vagy jobbágyországban élte le életét. A multnak ez a visszárdézése nagyon tanulságos a jelen időben is. A munkaeszközök szemlélésénél olyan vonásokat fedezhetünk meg fel a földművelés mai munkájában, amelyek nagyon emlékeztetnek a parasztság életének legelnyomottabb korszakaira. Az a rettenetes nagy távolság, amely a legkezdetelebb faekétől a traktorral vontatott három és négy vonatú mélyszántó ekéig, a cséphadarótól a traktorhajtotta cséplőgépig, a gabonatoró mozsaraktól, a kézimalmoktól a modern malomiparig terjed, éppen a parasztságot kell gondolkodásra bírja. Társadalmi helyzete egyes formáiban még mindig olyan, mint a faeke korszakában. Munkájában használt eszközei, ha nem is állanak már a 100—200 év előtti színvonalon, még mindig nem jutottak el ahhoz a fejlődéshez, amelyet a mai modern gépipar lehetővé tesz. Pedig csak ez hozhatja meg a felszabadulást a primitív munka által okozott nehézségek alól és csakis így érhető el egyúttal a társadalmi és politikai helyzet gyökeres átalakulása is. A földműves rétegek öntudatosítására szükséges volna, hogy a kiállítást a földművelés legszélesebb tömegei megnézhessék és valaki rávezesse őket ezekre a tanulságokra.

Erdély szegény, Erdélyt iparosítani kell

Más tanulságot is mutat fel a munkaeszközökön kívül a kiállítás. Mindenki számára megérthető ábrákkal hasonlítja össze Erdélyt és a környező alföldek agrárlakossága számának és szántóterületének viszonyát. Bemutatja, hogy amíg Erdélyben egy földművelőre csupán 13—14 katasztrális hold szántóföld jut, addig a környező magyar, illetve román alföldeken egy földművelőre 23 hold szántóföld. Tehát majdnem háromszor annyi termőföld. Ez azt jelenti, hogy Erdély lakossága 70 százalékanak — a földműves népek — a sorsa kegyetlenül nehéz, az agrárnépesség további emelkedése lehetetlen.

Erdély népeinek, ha megélhetésüket biztosítani akarják, a termelésnek új útjára, az iparosításra kell lépniök, korszerű gépek alkalmazásával iparosítva a mezőgazdálkodást is.

Szabó István

Új szavalókat, dalosokat és táncosokat képez ki a Józsa-Athenaeum

A Józsa Béla-Athenaeum Kolozsvár legjobb színházi szakembereinek, előadó- és mozgásművésznőinek közreműködésével nyári műkedvelő tanfolyamot rendez.

A tanfolyam célja: tehetségek felkutatása és kiművelése a színházak, műkedvelő gárdák előadói emelvényei számára. Tartama: három hónap, május 21-től augusztus 20-ig, hetenként 3-szori, este 2—3 órát igénylő elfoglaltsággal. A tanfolyamon helyes színpadi beszédet, mozgást és játékot tanítanak, ismertetik a színpadi műfajokat, verseket, dalokat, szavaló és énekkari művek helyes előadását, a művészi tánc elemeit.

A tanfolyamon színpadi beszédet és mozgást Poór Lili, szavalóművészetet Tessitori Nóra, énekes előadói művészetet Sz. Ferenczy Erzsébet, tánc- és mozgásművészetet Pap Vera ad elő. Játékmesterek: dr. Janovics Jenő, Tompa Miklós és Szabó Lajos. Szavalókórus-vezetők: Mráz Lajos és Szentimrei Jenő.

A tanfolyamra az üzemek és műhelyek színészi vagy előadói, illetve táncművészi készséget érző munkásai és munkásnői 16 évtől 30 éves korig, a Józsa Béla-Athenaeum tanfolyamának titkárnőjénél jelentkezhetnek folyó hó 7-ike és 13-ika között, naponta 5—7 óráig.

A felvételre jelentkezők közül a kiválasztás szavaló (énekes) versenyvizsga keretében történik. A jelentkezők a tanfolyam titkárnőjénél átveszik annak a három versnek, vagy dalnak szövegét, illetve hangjegyeit, melyek a verseny kötött darabjai lesznek. Ezeket kívül egy-egy szabadon választott verset vagy dalt is előadhatnak. A táncosok kiválasztása néhány szabadon eljuttat mozdulat elbírálása alapján történik. A bírálóbizottság tagjai a tanfolyam tanárai lesznek, kik pontozással döntenek. A bírálóbizottság döntése ellen nincs fellebbezés.

változtatni.

Az ügyész által megnyitott uton a védelem sokkal tovább ment és a közönséges bűntényeket állami szükségesség gyanánt igyekezett feltüntetni. Azt szerette volna bebizonyítani, hogy ezek a közönséges gyilkosok, akik a polgári lakosság ellen elkövetett rablásai és gyilkosságai révén beszennyezték a román nemzetet, a román demokráciát és a román nevet, azért indultak utnak, hogy Erdély „szabadságáért” harcoljanak.

Nicoară ügyvéd ur egyjében azt merészelt mondani, hogy „a bűntények tulajdonképpen nem voltak bűntények, a kivégzések igazságosak és törvényesek voltak és azokat a „fiúk” a „szükség parancsára hajtották végre”. Sőt mi több, a védő még azzal is érvet, hogy sem törvényes eljárásra, sem ítéletre nem lett volna szükség. Ilyen állítások megkockáztatásával a védő maga is közönséges bűntényező színében tűnik fel és a vádlottakéhoz hasonló súlyos felelősség terheli a vádlottak által elkövetett, de általa helyesnek feltüntetett bűntények miatt.

A bűntények igazolásának ilyen légkörében tehetette meg Lazár, a közönséges bűnöző azt a kijelentést,

hogy a szovjetellenes hadszíntéren kitüntetésben részesült és hogy a kapott parancsokat tétovázás és lelkiismeretfurdalás nélkül hajtotta végre.

Az egész bűnper demokráciaellenes légkörben folyt le és olyan engedékenységkel, amelynek nem volna szabad mutatkoznia az ítélezésre hivatottak részéről.

Az ítélet kihirdetése után a DRUM NOU újabb cikkben tér vissza az ügyre és többek közt ezeket írja:

A per folyamán szoros cinkosság lepleződött le a reakció és a gyilkos „önkéntesek” bandái között. Embertelenti erőfeszítések történtek a drága „fiúk” megmentésére.

A védők odáig mentek, hogy azonosították magukat a közönséges gyilkosokkal. Rendkívül súlyos tény a katonai ügyészek csatlakozása a védelem zavartkeltő állításaihoz. Itt teljes erejével mutatkozott meg a sovinizta, fasiszta szellem.

A lap ezután hangoztatja, hogy ki-méletlen harcot kell folytatni a fasiszták és a fasiszta gondolkodás ellen. Még maradt elég ellensége a demokráciának s ezek megkísérik feléleszteni a régi terrorista módszereket. A gyilkos „önkéntesek” büntársai még szabadon sétálnak.

KI TUD ROLUK ?

MÁTEFFY ENDRE honvédről, aki a nagyváradi IX. hadtestparancsnokságnál híradós volt. Értesítést kér édesanyja, Pelián-utca 5 címre.

DÓZSA JÓZSEFRŐL, aki október 7-én Választon volt B. 132 táborig postaszámával. Értesítést kér Papp József, Petőfi-utca 28 (városi köztemető) címre.

OLÁH BÉLA szakaszvezetőről, aki a 25. zászlóalj 1. táborig vezértegnél szolgált. Táborig postaszám 720 volt. Értesítést kérnek szülei, Oláh Dániel Nagyvárad, Szacsavay-utca 45 címre.

SZEKERES ISTVÁN RÖL, kinek táborig postaszám 736 volt. Értesítést kér felesége Szamosújvár, Cloşca-utca 37 címre.

GECSE JENŐRÖL, akit Gyaluból mint levéntelevit vittek el. Értesítést kér édesanyja, Endre király-utca 68 címre.

BÁZSA ISTVÁN honvédről, aki szeptember 10-én vonult be a 105-ös légvédelmi tüzérekhez Szamosfalvára. Utolsó állomáshelye a szombathelyi osztálytörzs volt. Értesítést kér felesége Bezerédi-utca 26 címre.

GYÖRGY SÁNDOR tizedesről, aki a IX. hadtesttel ment el szeptember 19-én. Utoljára Csornán látták. Értesítést kér felesége Hétvezér-utca 26 címre.

BOROS LÁSZLÓ hadapród-örmmesterről, aki Bánffyhyunyacon a 60-as portyázó hártárvadászknál GH-főnök volt. Október 10-én Zilah irányába vitték. Értesítést kér felesége Hétvezér-utca 26 címre.

VEGH GÁBORRÖL, akit a 76-os elosztó csoporttal vittek el Szamosújvárról. Értesítést kér felesége, Endre király-utca 21.

RÁCZ GYÖRGY műszerész honvédről, aki a 25-ös kerékpárosknál szolgált. Utoljára Pápa-Kovácsin volt. Táborig postaszám 976 volt. Értesítést kér felesége Eperjes-utca 25.

KOZÁK ERNÖRÖL, aki a 905-ös munkás zászlóaljnál szolgált, táborig postaszám 658/I. volt. Értesítést kér, édesanyja Széchenyi-tér 39, első emelet.

SZÖCS GÁBORRÖL, aki a 25-ös rohamtüzérek II. ütegénél szolgált és szeptember 11-én vitték tovább a Szentgyörgy-kaszárnyából. Szeptember 16-án Nagyváradról irt. Értesítést kér felesége Radák-utca 5.

RAKITS GÉZARÖL, aki a 2-tós hegyi dandárknál szolgált Besztercén. December 22-én Pesten volt kórházban, majd Pápará vitték. Értesítést kér Rakits Gézané, Ursus sörgyár.

Dr. DEÁK ZOLTÁN vegyész, hadapród-örmmesterről, aki a szatmari 3. gépkocsi utasosztázzal októberben Tésön állomásozott. Értesítést kér családja: Görögtemplom-utca 16.

SALLAI ANDRÁS övezetőről, aki a nagyilvai novádszok műszaki osztályánál szolgált. Novemberben fogságba esett. Értesítést kér Szabó Márton, Egzemet-utca 10.

FARKAS GYULARÖL, aki a IX. pótelemező oszlopnál szolgált. Táborig postaszám 850 volt. Értesítést kérnek leányai, Tordai-ur 10.

BALOGHY JÁNOSRÖL, aki Sárváron a repülőök bevonulási központi irodájában szolgált. Értesítést kér édesanyja, Damjanich-utca 22.

BAGA ISTVÁN tizedesről, aki a 33. hegyivadász 3. századnál szolgált. Táborig postaszám L. 315 volt. Utoljára Foksznyban látták. Értesítést kér felesége, Szabolcska-utca 10.

HANCSZ LAJOSRÖL, aki a 27. rohamtüzérekénél szolgált. Szeptember 20-án Nagyvárad felé vitték. Értesítést kérnek szülei, Aranybulla-ut 43.

RÁKOSI ALBERT honvédről, akit októberben Désről vittek el. Táborig postaszám V. 500 volt. Értesítést kérnek szülei Kálmán király-utca 24.

BALOGH SÁNDOR szakaszvezetőről, aki a debreceni 11-es hajdu honvéd gyalogezrednél szolgált. Decemberben még Tápon községben (Győr-megye) volt. Értesítést kér édesanyja, Magyar-utca 46.

MISKOVSKY BÉLA honvédről, akit táborig postaszám 707 volt. Értesítést kér édesanyja, Bánffy-utca 2.

KERESKÉNYI BARNÁ hadapród-örmmesterről, kinek táborig postaszám 587 volt. Értesítést kér Kasszián Károly, Széchenyi-tér, festékküzet.

Látogassák meg az

Állatkert

a Főposta mögött!

Szabóműhelyemet megnyitottam

Eperjes-u. 1. (Pap-u. oldal)

Érdeklődőktől szíves pártfogást kér

Székely Miklós

Jó munkát szorgalmat állandó munkás felvezetek.

Szombaton délután 5 órakor nyílik meg

újra ünnepélyes keretek között a

CONCORDIA KULTURÁLIS EGYESÜLET

és klubhelyiségei Unió-utca 6. I. emelet. A megnyitásra a vezetés szívesen lát vendégeket is. — Vasárnap délután az ifjúság részére teadélután lesz. Minden este elsőrendű vacsora és zene.

APRÓHIRDETÉSEK

* Adás-vétel

PERZSASZÖNYEGEKEK. briliánsokat, ezüst evőeszköz, fehérneműket, ágyneműket, seylon- és asztali-ítóket magas áron veszt Rottenberg, Timár-utca 10. 773

FIGYELEM! Régiségeket, ezüstöt, aranyat, szőnyegeket, butorokat, márkás porcellánt Wallerstein régiségüzlet vásárol Postakert utca 16. 5850

ÚJ ÓCSKÁS RUHAÜZLET. Veszték és eladók mindennemű ruhaneműt, tavaszi kabátot, bundákat, női ruhákat és kosztümöket, fehérneműt, ágyneműt és lábbelit a legmagasabb áron fizetve. Weisz, Malom-u. 10. 6910

VESZTEK ócskaruhát, fehérneműt, cipőt, Szabadság-tér 12, Rác. 6974

KERÉKPÁR gumikat olcsón és gyorsan vulkanizálók és rendelésre labdákat is készítenek. Új műhely, Malom-utca 12. 7073

FIGYELEM! Tört aranyat és ezüst napi áron veszt Hilf Kálmán órá és ékszerész. Kolozsvár, Mátyás-utca 2 szám 9114

VESZTEK mindentféle használt levegeket. Cím: Horváth József, Nyárfasor 33. (Pintér-malom mellett.) 7139

ELADÓ ajtó és ablakok, Dohány-u. 2-4. szám. 7140

KEMÉNYFA hálószoba és más butor elköltyés miatt eladó. Csaba-utca 32 szám. 7220

TÁNCOSZTÜMÖK eladók. Györgyfalvi-ut 34., emelet. 7259

ROENTGENT keresek megvételre. Ajánlatokat Roentgen jelígre a kiadóhivatalba. 7243

* Alkalmazást kaphat

TÜZÖNÖT, bórdíszművet munkást és tanuló felvezetek. Magdás, Deák Ferenc-utca 32. 7183

BÓRDÍSZMŰVESÉGÉDET, tüzőnöt és tanuló felvezetek. Magdás, Deák Ferenc-utca 32. 7183

PERFEKT román—magyar könyvelőnöt felvezünk. Cím a kiadóban. 7218

FŐZNITÓDÓ, komoly asszonyt keresek, kit családtagok tekintenek, jó fizetéssel. Ugyancsak egy szobaleányt azonnalra is. Govrikné, Berde Mózes-utca 3., II. em. 7261

KERESEK egy szítás főmolnárt Kolozs megyébe jó fizetéssel. Cím a kiadóban. 7299

VARRÓLÁNYOK felvételnek. Dogariu-szalón, Unió-utca 15., emelet. 7268

LABBADOZÓ beteg mellé ápolónöt keresek, ki a háztartásban is segédkezik. Cím a kiadóban. 7273

BUTORASZTALOSGÉDEKET legmagasabb fizetéssel állandó munkára felvezetek. Lukács asztalos, Unió-utca 24. 7280

JÓ bizonyítvánnyal rendelkező komoly nőt alkalmazok. Dózsa György-utca 13., drogéria. 7272

RÁDIÓMŰSZERÉSZT, gyakorlattal rendelkezőt felvezet az Elektriika rádió és villamossági szaküzlet, Kossuth Lajos-utca 2. 7281

MINDENES bejárónöket felvezetek. Endre király-utca 67. Jelentkezni d. u. 2—3 között. 7267

Az állami osztálysorsjáték

I. osztályának kiadása megtörtént

egy főnyeremény (prémium)

és sok kisebb nyeremény éppen a mi kollekciójából került ki, tisztelettel kérjük a t. sorsjegytulajdonosokat, hogy nyereményük átvételre végezt bennünket minél hamarabb felkeresni sziveskedjenek.

TITAN sorsjegy-főelárusító Szabadság-tér 32. sz.

ELADÓ új áruhárdó tricikli. Nyárfasor 15. 7291

ELADÓ széles és keskenyebb heverő diványok. Mócsok-utja 44, ajtó 8. 7283

ELADÓ egy női Singer varrógép Balásznál, Unió-utca 12 alatt. 7264

ELADÓ egy világos gyapjú tavaszi férfikabát. Szentegyház-utca 2, házfelügyelőnél. 7264

ELADÓ egykarikás lehrnélküli főzőkemence. Unió-utca 24, házmeister. 7276

ELADÓ fedélcserep. Fellegvári-ut 20. 7284

EBEDLÖBUTUR eladó. Farkas, Széchenyi-tér 3-4. 7288

HÖMÉRÖT keresek beteg részére. Rákóczi-ut 15. Ötvösné. 7289

GYERMEK sportkocsi eladó. Kossuth Lajos-utca 34., II. ajtó 9. Horváthné. 7289

KOMBINÁLT szekrényt vennék. Szilágyi fűszerüzlet, Széchenyi-tér 21. 7293

ALLAST keres 25 évi gyakorlattal bíró gazdatiszt, szakmájába vágó bármilyen állást betölt, szorgalmas. Tóth Ilonka címére, Tőhötöm-utca 10. 7271

KÖZÉPKORU korrekt nő egy-kéttagu családnál házvezetőnöt állást keres. Váladre is elmegy. „Szerényigényű” jelígre. 7296

OKLEVELES gazdatiszt megfelelő elhelyezkedést keres kolozsvári körzetben. Cím a kiadóban. 7285

KÖZÉPKORU intelligens egyedülálló asszony állást keres, mint házvezetőnő a háztartás minden ágában jártas. Esetleg egyedülálló urhoz is. Cím a kiadóban. 7286

NYUGDÍJAS tanítónő vizsgára előkészít és zongorárákat ad. Cím a kiadóban. 7285

PERFEKT fehérnemű varrónöt, lehetleg géppel, keresünk. Egyetem-u. 1, III. emelet, ajtó 5. 7267

* Ingatlan - lakás

CIPÉSZMŰHELY berendezéssel együtt bérbeadó. Értekezni Dónát-ut 40. Gítar eladó. 7178

KERESEK 2 szoba összkomfortos lakást a belvárosban. „Rendes” lakó jelígre. 7174

EGYSZOBÁS összkomfortos, ultramodern villalásomat elcserelném két-szobás belvárosi lakással. Ajánlatokat „Ultramodern” jelígre a kiadóba kérek. 7195

VIDÉKI ur diszkrét szobát keres havonta 2—3 délutánra. Pihenés jelígre. 7253

BOMBAKÁROSULT lakást keresek 2—3 szobás összkomfortos, belvárosban. Javitásokat lakbér ellenében. Cím a kiadóban. 7198

HÁZTULAJDONOS hazatérése miatt költözöm. 1 szoba konyhás lakást keresek. Könnyebben sérült lakást kijavítatok. Vasutas család. Mikó-u. 46. 7269

EGY, két, háromszobás lakások kisebb tatarozási költség ellenében, esetleg butorral kiadók megbízottanál. Tamás A.-utca 8. 9116

ELCSERELNEM belvárosi 3 szobás komfortos lakásom egyszobás komfortos lakással. Cím a kiadóban. 7274

ELADÓ rögtön beköltöhető 3 szoba konyhás kertés ház 300.000 pengőért. Belvárosban 3x3 szoba komfortos ház 600.000 pengőért. 2x2 szoba konyhás ház 700.000 lej, 1 szoba konyhás telek 100.000 pengőért. Istok ingatlanforgalmi iroda. Deák Ferenc-utca 11. 7279

VILLANEGYEDBEN különbejárta butorozott szoba garzonnak kiadó. Eladó vaslábos, dagasztó teknő stb. Petőfi-utca 22, kapuval szemben, földszint. 7282

SPORTÉLET

Kütnően sikerült a Haggibbor tordai bemutatkozása

KOLOZSVÁR, május 8. A tordai sportkedvelő közönségnek a román husvét első és másodnapján kellesmes sporteseményben volt része. A Haggibbor a Gazmetan csapatával mérkőzött mintegy 1200 főnyi közönség előtt. A Gazmetan komoly ellenfélnek bizonyult, mégis a Haggibbor szép játékkal 5:1 (2:0) arányban győzött Páli (2), Ferenczi, Smilovits és Jeszenszky góljaival.

Husvét másodnapján a Cement csapatával mérte össze erejét a kolozsvári csapat. A Haggibbor jótechnikájú játékaival 4:1 (2:0) arányban legyőzte a szívos Cementet. Gólvölk: Páli (2), Smilovits és Hirsch.

Az ENKE vasárnapi kirándulása

Az Erdélyi Népi Kárpát-Egyesület folyó hó 13-án, vasárnap egésznapos kirándulást rendez az Arpád-csucsra, a Kismagurára és az EKE-forráshoz. Indulás a Majális-utcán és a szeliceai uton át reggel háromnegyed 7 órakor az egyesület Jókai-utca 2 alatti helyisége elől. A megteendő ut hossza 22—24 km. Hazatérés a Gorbóvölgyön végig körülbelül délután 7 órára. Vezető dr. Tulogy János.

Vendégeket szívesen látnak. Igazolbányt mindenki hozzon magával.

BUTOROZOTT szoba kiadó. Zsolt vezér 20. Érdeklődni lehet délután. 7295

8 HELYSÉGBÖL álló ház elköltyés miatt sürgősen eladó. Értekezni Egyetem-utca 3, II. em. ajtó 5. 7294

* Különfélék

JÖLMEÑO kifőzdemet azonnal átadom. Forduló-utca 2. 7270

MERNÖKÖK, építésszek, iparosok, kereskedők költségvetését, számláját, ajánlatok szakaszerű elkészítését vállalja Istok János másoló- és ingatlanforgalmi irodája. Deák Ferenc-utca 11. 7279

SZÖVÖDE keres pénzes társat. Cím a kiadóban. 7266

JÖMEGJELENÉSÜ, önálló elfoglalt asszony ezuton keres ismeretséget 40 év körüli barna férfival. Házasság lehetséges. Cimeket „Független” jelígre a kiadóba. 7275

FELKÉREM azon ügyvéd urat, kinek Schul Vilmos vagy felesége múlt év április havában egy fontos okiratot megőrzés végett átadott, sziveskedjék fontos megbeszélés végett címét velem tudatni. Özv. Murai Sándorné, Kolozsvár, Buza-utca 5. 7290

KERESEM irattáskám, melyet egy kisebb börtönben 1. év május hó 4—5-re éjjel a Sista szálloda előcsarnokából elloptak. Az irattáskában személyi okmányok is voltak, melyek nekem pótolhatatlanok, másnak értéktelenek. Becsületes megtaláló vagy nyomravezető vigye Moll Lajos mernök-vállalkozó Dózsa György-utca 8 (Wessellényi-utca) II. emeleti irodájába a délelőtti órákban. Dr. Ruzitska műsz. főtanácsos Budapestről. 7292

NAGYON kérem azt az elvtársat, aki Zápolya-utca 45. számhoz Csoma Jenőné címre levelet hozott, keresse a gázgyári kapust. 7297

MÁGYAR VÖRÖSKERESZT hivatalos megbízottja, aki a Caritas iroda Farkas-utca 6 alatt dolgozik, kéri, hogy mindazok, akiknek hozzátartozójuk katonák, eltűntek s mások, kapcsolatok akarnak fenntartani, a Vöröskereszt hivatalos kiküldöttje hirtetéseket, leveleket és minden megkeresést vállal. — Egyben kérem mindazokat, akik levelet küldtek Pestre, Budára és környékére, sziveskedjenek a választ átvenni e hó 12-ig. Felelősséget tovább e levelek megőrzéséért nem vállalok. Indulási időm 12-én. Leveleket Páky J. 12-én 10—2-ig naponta elfogadok. 7302

RITKA alkalom. Eladó elutazás miatt 4x1 szoba konyha, gyümölcsös-kert, gazdaságra alkalmas, jutányos áron. Cím a kiadóban. 7291

VEZTEK

alakpa vagy más fémből való használt vagy törött tárgyakat, evőeszköz, ajtóakélcset stb. Továbbá prima acélt rudban vagy lemezben, bármilyen mennyiségben.

KUN MÁTYÁS FIA Kossuth Lajos-utca 1.

Szerkeszti: BALOGH EDGAR